Príbeh televízie (Príbeh vynálezu, ktorý zmenil svet) :)

Dvadsiate storočie by sa s istou dávkou nadhľadu dalo označiť ako „Storočie televízie“. Táto mašinka sa totiž postupne stala dennodennou súčasťou životov mnohých z nás. Neváhajte a prečítajte si s nami príbeh vynálezu, ktorý zmenil svet!

Počiatky televízie, vysielanie a samotných televízorov siahajú až hlboko do 19. storočia. Informácie sa vtedy vo svete pomaly, ale isto začali šíriť sofistikovanejšími spôsobmi, a to napríklad telegrafmi a neskôr aj telefónmi. Preto bolo ľudstvo zvedavé, kedy postúpi na vyššiu úroveň, čo v tomto prípade znamenalo najskôr obrazový a neskôr aj audiovizuálny prenos informácií.

Vedecké špičky a aj obyčajní konzumenti boli touto mimoriadnou predstavou fascinovaní. Fotografie už boli známou vecou a od roku 1896 a prvého filmu aj pohyblivé obrázky. Čo by teda mohlo byť lákavejšie, ak by si čosi také mohli vychutnať priamo v teple svojho domova?

Počiatky

Za začiatok vývoja v tomto smere môžeme považovať počínanie študenta univerzity v Lipsku Paula Gottlieba Nipkowa. Ten v roku 1884 vyvinul technológiu rotujúcej platne, ktorá mala prostredníctvom drôtu zabezpečiť rasterizáciu obrázkov. A aj keď napriek snahám sa mu vytvoriť fungujúci model nepodarilo, jeho systém bol používaný až do roku 1939.

Veľký posun dosiahol Škót John Logie Baird, ktorý 25. marca 1925 prvýkrát ukázal verejnosti obrázky v pohybe. Na svoju prezentáciu nepoužil ľudskú tvár, ale bruchovraveckú bábku, ktorá mala väčší kontrast a bola preto lepšie rozlíšiteľná. Priekopník Baird sa však potýkal s veľkým problémom – potreboval docieliť, aby bol obraz vysielaní v rozlíšení aspoň 12 snímkov za sekundu, čo sa mu podarilo až o rok neskôr.

Prvé televízne vysielanie sa uskutočnilo v septembri 1929 vďaka kooperácii Bairda a British Broadcasting Corporation (BBC). Prešlo však až ďalších sedem rokov, keď bolo spustené prvé oficiálne, ktoré mohlo byť označené za verejné a pravidelné. Udialo sa tak 2. novembra 1936 v Anglicku. V počiatkoch sa televízne vysielanie potýkalo s mnohými problémami a jeho kvality boli diskutabilné. Napríklad prvé prenášané bejzbalové zápasy boli nakrúcané iba na jednu kameru.

V našich končinách sme sa čohosi takého dočkali pár rokov po Druhej svetovej vojne. Československá televízia započala svoju púť po domácnostiach 1. mája 1953, avšak pravidelné, resp. denné televízne vysielanie prišlo až v roku 1959.

Televízory a vysielanie vo farbe

Prvé televízory využívali kombináciu optických, mechanických a elektronických technológií, aby zachytili, odoslali a zobrazili pohyblivé obrázky. Za priekopníka v tomto smere môžeme považovať Phila Farnswortha, ktorý 1. septembra 1928 tlači predstavil prvý funkčný televízny systém. Aby toho nebolo málo, o tri roky na to nemecký vedec Manfred von Ardenne predviedol čosi podobné, ale pre verejnosť. Čiernobiele televízory sa najmä po konci Druhej svetovej vojny v druhej polovici štyridsiatych rokov stali komerčnou bombou, keď sa ich predalo viac ako 10 miliónov kusov.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Hoci prvý návrh na vysielanie vo farbe bol obsiahnutý už v nemeckom patente z roku 1904, trvalo niekoľko desaťročí kým sa o čomsi podobnom začalo reálne uvažovať. Najväčšiu zásluhu na tom mal Mexičan Guillermo González Camarena, ktorému môžeme vďačiť za funkčný systém zobrazovania farieb (patentovať si ho nechal v USA v roku 1942).

Prvý pokus televízie CBS prerušil v roku 1951 začiatok Kórejskej vojny, o necelých 24 mesiacov na to však už Američania spustili prvé regulované vysielanie. O päť rokov nasledovala prekvapujúco aj Kuba, do krajín západu ako Nemecko, Francúzsko či Veľká Británia dorazila nová technológia až v roku 1968. Obyvatelia socialistického Československa si túto novinku mohli začať vychutnávať ešte neskoršie, a to 9. mája 1973.

Diaľkový ovládač a teletext

Dnes si pravdepodobne nevieme predstaviť, že by sme pri pozeraní televízie mali vždy vstať a manuálne prepínať programy, avšak počas dlhého obdobia po vynáleze tohto prístroja to tak bolo. Prvý ovládač vznikol až v roku 1950, volal sa „Lazy Bones“ (Lenivé kosti) a k televízoru bol pripojený pomocou drôtu, čo bolo nepraktické. Riešenie ponúkol o šesť rokov neskôr rakúsky rodák Robert Adler - vyvinul totiž bezdrôtový ovládač s názvom „Zenith Space Commander 600“, ktorý na prepínanie programov a nastavovanie zvuku využíval ultrazvuk.

O komplexnejšom ovládači sa začalo špekulovať až s príchodom teletextu v roku 1973. Keďže jeho jednotlivé stránky boli až trojmiestne, nový typ ovládača musel obsahovať aj číslice od 0 do 9 a ďalšie tlačidlá, ako napríklad na prepínanie z textu na obraz, úplnejšie ovládanie hlasitosti, kontrastu či intenzity farieb. Prvé prototypy vznikli v rokoch 1977 a 1978.

V osemdesiatych rokoch na trh prišiel z Kanady modernejší typ ovládača, ktorý na svoje fungovanie využíval infračervený senzor a postupne sa stal bežnou súčasťou domácností[1].

Samotný teletext zaviedla do bežnej prevádzky ako prvá britská televízia BBC v roku 1976 a ako jeho popularita, tak aj rozšírenie v nasledujúcom období stúpali závratnou rýchlosťou. Stal sa aktuálnym zdrojom informácií z rôznych oblastí a ako bonus ponúkal aj aktuálny program danej televíznej stanice. K nám sa tento systém dostal 1. januára 1989[2].

Dnešok

Ľudstvo ubehlo za posledné storočie naozaj poriadny kus cesty na technologickom vývoji. Dnes už máme k dispozícii očiam prospešnejšie LCD a plazmové televízory, vieme si nahrávať či zastavovať programy v priamom prenose či pomocou televízora vykonávať aj iné činnosti, ako len sledovanie rôznorodých prenosov.

[1] V súčasnosti sú vďaka vedeckému pokroku k dispozícii napríklad aj ovládače, ktoré fungujú v podstate ako počítačové myši len s tým rozdielom, že ich nemusíte mať položené na nejakej ploche.
[2] Momentálne už môžeme hovoriť o jeho zastaralosti – nedokáže napríklad zobraziť obrázky či video. Navyše ho čoraz viac z pozície vytláča Internet vďaka príchodu multimediálnych televízií.

Príbeh televízora (100 rokov ku plazme)

Zdroje
Prevzaté a upravené z:
• **http://telkac.zoznam.sk/telkac-magazin/cl/178/297/.**

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania